

BOSNIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
BOSNIAQUE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
BOSNIO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Tuesday 21 May 2002 (afternoon)
Mardi 21 mai 2002 (après-midi)
Martes 21 de mayo de 2002 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napišite komentar na jedan od niže navedenih odlomaka.

1. (a)

Prije skončanja

Zar bi još uvijek da se vratiš,
prikloniš rasanjenju.

Iz noći tople i razmekšane
u prostor nepoznati.

5 Da oči svoje predaš, vidjelo
jutarnjoj kiši sunca.

Sve bi rastvorio: i tjeme.
Kiša da spere crne godove.

10 I krv svoju da pretočiš,
raspeš je, masnu i natrulu.

Onda srce pokreneš; iznova
svijet ovaj ružni upijaš.

Mrak ti slazi niz tjeme;
i smrt će tako da te smiri.

15 Još oči da gorko svedeš,
da u se pogled porazmjestiš.

Onda sve prestaje, samo još
kao svijeća sunca dosijavaš.

20 One same slute svijet ogubani
koji nikad pokoru da primi.

Tako i dokončaš. Otvoriš kapke
ali mutne oči nećeš rasaniti.

Vuk Krnjević, *Pjesme (1954-1964)*,
Veselin Masleša, Sarajevo, 1970.

1. (b)

Kad je u kući ostala sasvim sama, kraj svježe zakrpe maltera stajala je dugo, slomljena i iscrpljena, u kršu koji je iza sebe ostavio vodoinstalater. Nije znala čega prvo da se prihvati; bila je i bezvoljna i nemoćna da bilo šta započne novo. Ako će voda, i pored toga što je vraćena u cijev, ponovno pronaći neku rupicu i teći mimo nje, 5 čemu rad, čemu život, čije tokove nikad nećemo ugledati?

Počela je da skuplja malter i zemlju, uvijajući ih u papir, s tek probuđenim osjećanjem da se približila nekom smislu života. Ali, upravo kad je zaželjela da koljena odvoji od zemlje, kao ptica krila da poleti, snažan mlaz vode, probivši iz zida, šibnuo ju je po licu, zalijepivši joj usta izbačenim komadom zemlje. Naglo je ispustila novine iz 10 ruku, ali odjednom je osjetila da ih ne može približiti ustima. Izgubila je dah, pred očima joj je već sve bilo mračno. Voda ju je gurala od sebe, prskajući na sve strane, ali, ona, onesviješćena, sve se više naginjala prema njoj i njenom izvoru, želeći da se čelom odupre njenoj smrtonosnoj snazi. Činilo se da u njoj još ima života, pa i volje da pobijedi nesreću nenadano proključalu iz zida - jer joj se još micalo tijelo, dižući se 15 nekuda gore - ali kad počne da pada leđima prema podu, bilo je očito da je mlaz jači od svega onog što je u njoj odavalo život. Voda šiknu deblje, brže, od zida do zida, i za tren prekri Anu Banduku, čije se oči mrtvo zabodoše u flekavi strop. Kad se razli i preko njenih očiju, s njenih usta se diže onaj grumen zemlje, i on polako, klizeći po površini, poteče u sobu, u kojoj se već ljuljakala ta iznenadna, ko zna odakle, s kojih 20 izvora, iz koje cijevi, iz kojeg tajnog kanala došla, ta smrtna, ko suza čista voda.

I niko ne ustanovi kako se to desi, a Anin muž, Stjepan Banduka, tek počne da pije, zatvorivši se sasvim u svoju šutnju, kao školjka u tvrdu spasonosnu kućicu.

Neki su jednako pričali da svu krivnju za taj nemili događaj treba pripisati vodoinstalateru, jer vjerojatno nije dobro zavario onu napuklu cijev, ali Stjepan 25 Banduka nije ni pomišljao na to. Kad su ga prijatelji molili da im se povjeri, u toj svojoj pojačanoj patnji izgovarao je uvijek iste riječi: Voda teče kako teče. Ona uvijek nađe svoj tok.

Aninu smrt pri tome nije spominjao nikad.

Mirko Marjanović, *Voda teče kako teče*,
Svjetlost, Sarajevo, 1984.